

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НАДРАМОНІТОР

МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ

14 - 20 червня 2021 року

Підготовка даного аналітичного продукту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту "Прозорість Енергетичного Сектору", який виконує ГО "ДІКСІ ГРУП". Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО "ДІКСІ ГРУП" і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2021 р.

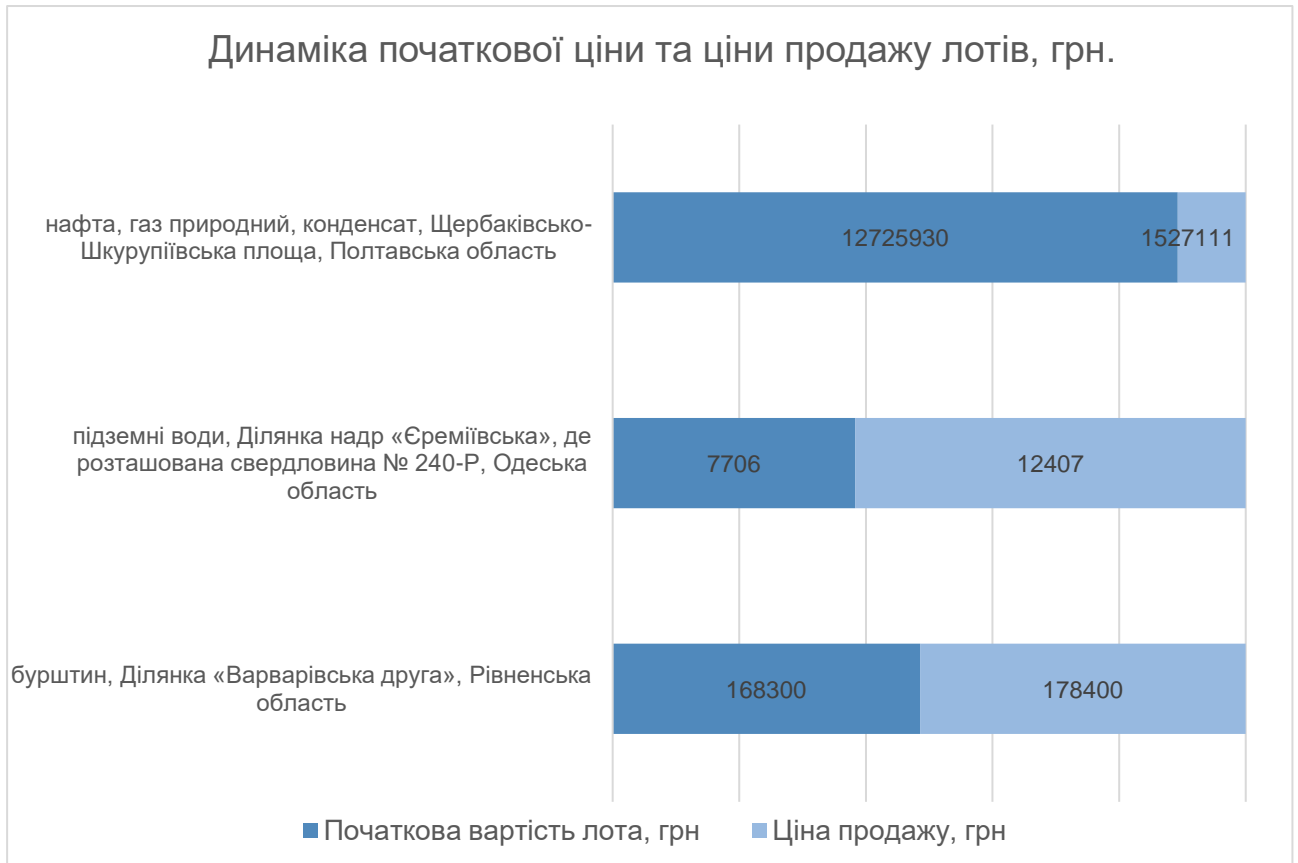
Електронні аукціони та спецдозволи на користування надрами

Протягом моніторингового періоду шляхом онлайн-аукціонів на торговельному майданчику «Прозорро» **продано 3** спеціальні дозволи на загальну суму 1 717 918 грн при загальній початковій ціні 12 901 936 грн. Продані спецдозволи стосувалися геологічного вивчення та промислової розробки родовищ таких корисних копалин: підземні води, бурштин та нафта, газ природний, конденсат.

Ще за 3-ма лотами, які попередньо планувалися, торги не відбулися ([Східно-Космацька](#) та [Лючківсько-Березівська](#) площі з вуглеводнями у Івано-Франківській області, Ділянка [«Варварівська перша»](#) з покладами бурштину у Рівненській області) .

Дві ділянки продані вище стартової ціни. Зокрема, ділянка [«Варварівська друга»](#) у Рівненській області з покладами бурштину була продана за 178 400 грн при стартовій ціні 168 300 грн. Також свердловина № 240-Р ділянки підземних вод [«Єреміївське»](#) у Одеській області була продана за 12 407 грн при стартовій ціні 7 706 грн.

Разом із тим, [Щербаківсько-Шкурупіївська](#) площа у Полтавській області з покладами нафти та газу була продана лише за 1 527 111 грн, при стартовій ціні 12 725 930 грн.

Протягом моніторингового **поновлено дію 2** спеціальних дозволів на видобування кам'яного вугілля ([Дніпропетровська](#) область) та глин бентонітових ([Черкаська](#) область).

Також, РНБО, після засідання 18 червня 2021 року [оголосила](#) рішення про анулювання 9 спецдозволів, на яких довгий час не відбувався видобуток, зокрема:

- 4 спецдозволи на видобуток титану;
- 3 спецдозволи на розробку вуглеводнів;
- 2 спецдозволи на розробку рудних корисних копалин.

За оцінками Секретаря РНБО Олексія Данілова всі анульовані спецдозволи використовувалися недобросовісно. Станом на 22 червня 2021 року текст рішення у вільному доступі відсутній. Також, РНБО повідомила про добровільне повернення державі 2-х спецдозволів на видобуток природного газу і сирої нафти, які належали компаніям ТОВ «ГЕО АЛЬЯНС ТАРАНУШИНСЬКЕ» (Харківська область) і ТОВ. «ГЕО АЛЬЯНС ПІВДЕННО-ОРІЛЬСЬКЕ» (Дніпропетровська область)».

Держгеонадра [опублікувала](#) перелік ділянок надр місцевого значення, спеціальні дозволи на користування якими пропонується надати у користування. Прийом заявок здійснюється до 18.07.2021.

Таблиця 1. Перелік ділянок надр місцевого значення, спеціальні дозволи на користування якими пропонується надати у користування

№ п/п	Об'єкт надрокористування				Початкова ціна дозволу, грн.
	Назва об'єкта надрокористування	Вид корисної копалини	Вид користування надрами	Місце розташування	
1.	Гаївська ділянка	пісок	геологічне вивчення	Одеська обл., Роздільнянський р-н	12 184
2.	Ділянка Соснівська-4	суглинок	геологічне вивчення	Вінницька обл., Вінницький р-н	14 374
3.	Шпилівська ділянка	суглинок	геологічне вивчення	Сумська обл., Сумський р-н	53 901
4.	Білокоровицьке родовище Запільська ділянка	вапняк	видобування	Житомирська обл., Коростенський р-н	7 937 283
5.	Сереховицьке родовище	пісок	видобування	Волинська обл., Ковельський р-н	1 316 977

Законодавчі та регуляторні ініціативи

- На прохання інвесторів та через великий обсяг документації, що має бути опрацьований, Кабмін [продовжив](#) терміни укладання угод про розподіл продукції на трьох вуглеводневих ділянках (Охтирській, Грунівській та Ічнянській) на півроку. Таке рішення забезпечить укладання більш якісних угод про розподіл продукції та, разом із тим, відтермінує старт робіт на згаданих ділянках.
- Верховна Рада [прийняла](#) у першому читанні законопроект № 5267 від 18.03.2021 «Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» щодо створення умов для виконання угод про врегулювання спору (мирових угод), укладених між іноземним суб'єктом та державою Україна», який, за оцінками депутатів, дозволить НАК «Нафтогаз України» стягнути з російського Газпрому компенсацію за судовими позовами.

Законопроект стосується виконання угод про врегулювання спору (мирових угод), укладених між іноземним суб'єктом та державою Україна.

- У Верховній Раді зареєстровано три законопроекти зі змінами до Бюджетного (№ [5666](#) від 16.06.2021), Митного (№ [5665](#) від 16.06.2021) та Податкового (№ [5664](#) від 16.06.2021) кодексів, якими пропонується введення податку на **експортний надприбуток**, що визначається як *дохід, отриманий за межами України, та розрахований як різниця між ціною сировинного товару, що переміщується за межі України, на Міжнародній товарній біржі (МТБ) та ціною на такий сировинний товар, встановленою та затвердженою Кабінетом Міністрів України*. Такі потенційні зміни впливають на широкий спектр продукції, що переміщуються через державний кордон, та можуть відбитися на вартості експортованої мінеральної сировини, якщо вона стане об'єктом такого оподаткування. Також, елемент регулювання Кабінетом Міністрів ціни може створити передумови до «штучного» оподаткування тієї чи іншої продукції. Наразі невідомо, на яку сировину буде розповсюджуватися цей новий податок, відповідний перелік сировинних товарів має затвердити Кабінет Міністрів України. Пропонується також, що податок на експортний надприбуток стане джерелом доходів до Державного фонду соціальної підтримки населення, який буде створений з метою підвищення соціальних виплат населенню.
- Зареєстровано проект [Постанови](#) ВРУ про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування причин збитковості низки державних підприємств вугільно-промислового комплексу. Проектом постанови пропонується заслухати звіт Тимчасової слідчої комісії за півроку та продовжити терміни роботи комісії ще на півроку. Тимчасова слідча комісія у складі народних депутатів та їх помічників направила низку запитів, проаналізувала діяльність державних та приватних вугледобувних підприємств. [На думку Комісії](#), серед причин збитковості вугледобувних підприємств:
 - збільшення собівартості видобутку вугілля, що приводить до різниці між прибутками і витратами;
 - відвантаження вугілля без передоплати;
 - накопичення заборгованості за сплату ЄСВ;
 - надмірні витрати на адмінперсонал (на 10- 20%);

- старе неефективне обладнання та відсутність оборотних коштів та фінансування програм для фінансування модернізації обладнання та запуску нових лав;
- відсутність державної стратегії щодо розвитку та модернізації вугільної галузі;
- відсутність власних потужностей для збагачення вугілля приводить до продажу продукції за низькою ціною.
- використання постачальників останньої надії збільшує собівартість вугілля на 10-20%.

Експерти DiXi Group також аналізували ефективність державних програм підтримки вугільної галузі, з результатами якого можна ознайомитися [ТУТ](#).

- Зареєстровано [проект](#) Постанови ВРУ «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до прикінцевих положень Закону України «Про видобування і переробку уранових руд» щодо державної підтримки Державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат». [Законопроектом](#) передбачається доручити уряду підготувати зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо визначення державних витрат у розмірі понад 2,2 млрд грн на фінансову підтримку Державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» для покриття збитків та поточних виробничих витрат підприємства.
- Через велику кількість зауважень від представників бізнес-організацій, експертів та науковців до законопроекту № 5600 від 02.06.2021 р. (у випуску [НАДРАМОНІТОРУ за 31 травня - 6 червня 2021 року ми аналізували цей урядовий законопроект](#), спрямований, зокрема, на збільшення оподаткування для надрокористувачів, що видобувають залізні руди), група депутатів зареєструвала альтернативний законопроект № [5600-1](#) від 11.06.2021 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень». Відповідні положення щодо ставок ренти та екологічного податку в альтернативному законопроекті залишаються без змін. Слід також зазначити, що обидва законопроекти вводять поняття **кондиції на мінеральну сировину** об'єкту/ділянки надр (*сукупність техніко-технологічних та фінансово-економічних вимог до провадження господарської діяльності гірничого підприємства з видобування корисних*

копалин, які забезпечують раціональне використання об'єкту/ділянки надр, у тому числі економічно ефективно видобування корисних копалин за видами товарної продукції гірничого підприємства, що розроблена та затверджена у порядку визначеному законодавством з регулювання гірничих відносин). Законодавці пов'язують це нове поняття з ключовою для видобутку корисних копалин термінологією, яка застосовується у Податковому Кодексі, що означає, що всі податкові зобов'язання стосуються мінеральної сировини/продукції у визначених Кодексом кондиціях.

- Зареєстровано два законопроекти ([5593-1](#) від 14.06.2021, [5593-2](#) від 15.06.2021) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава», які є альтернативними до аналогічного законопроекту № [5593](#) від 01.06.2021, та, серед іншого, пропонують наступні зміни, що можуть вплинути на державні видобувні компанії:
 - зобов'язання підприємства акціонером (засновником, учасником) яких є держава розробляти стратегічні плани на 3-5 років;
 - збільшення повноваження наглядових рад у частині затвердження фінансової звітності;
 - обов'язкове проходження аудиторської перевірки річної фінансової звітності.

Інші події

Кабінет Міністрів України 16 червня 2021 року [призначив](#) Водоп'янова Олега Олександровича в.о. генерального директора державного підприємства «Добропіллявугілля-видобуток».

Державна служба геології та надр разом із ДНВП «Геоінформ України» продовжують наповнювати [Державний геологічний портал](#) новою інтерактивною інформацією. На карті [з'явився](#) новий шар даних про підрахунок запасів корисних копалин.